

XXI. světový kongres International Political Science Association (IPSA)

Santiago de Chile,
12.–16. července 2009

Ve dnech 12.–16. července 2009 se pod názvem „Global Discontent? Dilemmas of Change“ v jihoamerickém Santiagu de Chile konal již XXI. světový kongres International Political Science Association (IPSA), uspořádaný ve spolupráci IPSA, chilské PSA a Katolické univerzity Santiago de Chile. Kongres se konal v roce šedesátého výročí založení IPSA.

V této zprávě se přirozeně nelze věnovat všem událostem, které kongres přinesl, ostatně pro představu: zúčastnilo se jej více jak 2200 delegátů, kteří rokovali (či rokovat měli, čísla vycházejí z předem zveřejněného programu kongresu) na 9 plenárních panelech, 43 panelech spojených s hlavními tématy kongresu, 161 panelech organizovaných výzkumnými výbory, 178 panelech organizovaných chilskými politology převážně pro své latinskoamerické kolegy a 221 zvláštních panelech tematicky zaměřených jinak, nežli znělo hlavní kongresové téma. Proto je jejím obsahem pouze informativní výčet české „stopy“ v Santiagu. A ta nebyla, přinejmenším vzato početně, zanedbatelná, v kongresovém programu (následné jmenové řazení dle jeho struktury) nalezneme jména dvou desítek politoložek, politologů a dalších společenskovedních odborníků, působících na českých univerzitách a dalších akademických pracovištích. Vzhledem ke skutečnosti, že autoři zprávy nebyli přítomni na všech vystoupeních našich kolegů, vychází následující přehled primárně z tištěné verze programu kongresu.

Martin Potůček (Univerzita Karlova – UK) hovořil o kapacitě vládnutí v Česku. Vystoupil rovněž jako diskutant v panelu spolu s Vladimírou Dvořákovou (Vysoká škola

ekonomická – VŠE), která pojednala v komparativní perspektivě o občanské společnosti a sociálních hnutích. Spolu s Jürgenem Grotem (UK) předsedali panelu o středoevropských odpovědích na globalizaci, v němž Grote přednesl příspěvek na téma organizované občanské společnosti v oblastech životního prostředí, zdravotnictví, sociální a menšinové politiky v Česku. Vladimíra Dvořáková se role diskutantky ujala také v panelu, v němž Mariana Nachtigallová (VŠE) hovořila o změnách venezuelské zahraniční politiky a jejích implikacích a Marek Hrubec (UK) o politickém protestu chudých v době globalizace. Vladimíra Dvořáková navíc předsedala panelu o typologii levicových režimů v Latinské Americe, v němž hovořili Jan Němec (VŠE) o dvou rozdílných konceptech místní levice na základě analýzy diskursu a Radek Buben (VŠE) o revoluci a institucionalizaci na příkladu Venezuely a Bolívie.

Tomáš Kostelecký (Akademie věd – AV) na kongresu vystoupil s referátem na téma metropolitního vládnutí a jeho vlivu na sociální a prostorové nerovnosti na příkladu Prahy. Zdenka Mansfeldová (AV) hovořila o stabilizaci středoevropských parlamentů. Michal Klíma (Metropolitní univerzita Praha – MUP) se ve svém příspěvku zabýval problematikou klientelistické strany jako varianty *catch-all* strany, kterou opětovně testoval na příkladu české politiky. Jan Holzer seznámil světovou odbornou veřejnost se stavem středoevropské politologie jako disciplíny nacházející se na cestě k „normální“ vědě podle sebehodnocení zástupců pracovišť zemí Visegrádské čtverky. Petr Kratochvíl (Ústav mezinárodních vztahů) vystoupil s příspěvkem o spojení náboženství a politiky ve střední a východní Evropě. Oldřich Bureš (MUP) hovořil o nedostatku sdíleného vnímání teroristických hrozeb mezi zeměmi Evropské unie. Jaroslav Čmejrek (Česká zemědělská univerzita v Praze) vystoupil s referátem na téma české komunální politiky. Petra Guasti (AV) se ve svém příspěvku

zamyslela nad možným příspěvkem organizací středoevropské občanské společnosti evropskému pojetí občanské společnosti. Robert Holman a Klára Čermáková z České národní banky prezentovali pohled na možné příčiny a globální souvislosti finanční krize na příkladu Evropské unie.

Stanislav Balík se ve svém příspěvku věnoval Komunistické straně Čech a Moravy ve středoevropské komparativní perspektivě. Ve stejném panelu vystoupil i Lubomír Kopeček na téma vytváření nového demokratického systému a vyrovnání se s komunistickou minulostí v Česku. Vít Hloušek představil koncept kritických bodů jako pokus o rokkanovskou perspektivu analýzy středoevropského politického vývoje ve druhé polovině 19. a ve 20. století.

Na kongresech IPSA jsou též pravidelně oceňovány osobnosti politické vědy. Tentokrát se pocty, konkrétně udělení Ceny

Steina Rokkana, dočkal Giovanni Sartori. Ve svém vystoupení vzpomenu nejen na osobnost, po níž je cena pojmenována, ale svým osobitým a vtipným způsobem připomenul i dřevní doby IPSA.

Z organizačních záležitostí zmiňme, že byl na kongresu na následující tři roky zvolen nový prezident IPSA – Brazilkou Lourdes Sola nahradil italský politolog Leonardo Morlino, dosavadní první viceprezident IPSA. Ve dvou kolech byl zvolen také nový šestnáctičlenný výbor IPSA, v němž region střední a východní Evropy budou zastupovat Irmina Matonyte (Litva), Boguslaw Dobek-Ostrowska (Polsko) a Vladimír Iljin (Rusko). Další kongres bude za tři roky, tedy v roce 2012, hostit španělský Madrid.

*Stanislav Balík, Vít Hloušek,
Jan Holzer a Lubomír Kopeček
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity*